

Nghệ thuật sống trong nàng

cithar guitar



Biên soạn: Đặng Huy Hoàng

Nghệ thuật sống trong nàng

Cithar guitar



Đỗ Văn Tín + Hân

by Hoàng Đặng

Hoàng Đặng

NÀNG CITHAR GUITAR

LỜI MỞ ĐẦU

Đàn Guitar, một loại nhạc cụ được coi là bình dân nhất và cũng là một trong những nhạc cụ thâm sâu bí ẩn và có nhiều âm sắc nhất. Đối với một nghệ sĩ Guitar, thật lý thú và bí hiểm để thật sự hiểu và nắm bắt được những sự kỳ diệu của nàng thơ Cithar Guitar này, từng nốt, từng âm vang của nàng phát ra thật sự làm cho các chàng say mê ngây ngất, và điều kỳ diệu hơn nữa là càng sống với nàng, càng yêu nàng tha thiết hơn, và càng yêu nàng càng muốn sống với nàng lâu hơn.

Một vóc dáng thon thả cùng với đường cong tuyệt mỹ phối hợp với 6 sợi dây đàn như 6 giác quan thật nhạy cảm, trông thật mỹ miều, duyên dáng, tưởng chừng dễ dàng chinh phục, nhưng thực tế đã có bao nhiêu chàng trai đã bỏ cuộc thậm chí không dám sờ đến nàng ta nữa.

“Hãy sống và sống thật trong từng giây từng phút với nàng, có như thế bạn mới hy vọng sẽ chinh phục được nàng thơ này.”

Chúc các bạn thành công.

Guitarist : Hoàng Đặng

CITHAR, thủy tổ của đàn Guitar

Qua các cuộc điều tra mới đây, kết luận cho chúng ta thấy là: Đàn Lyra của Hy Lạp ngày xưa có thùng đàn hình giống như con rùa, nó có trước vài nhạc cụ khác như Lute, Mandolin và Violin. Cây đàn Cithar có sau cây Lyra, có thùng đàn hình phẳng và có 2 bên cạnh, đó là nguyên thủy của đàn Guitar. Nếu bạn phát âm chữ C như chữ K thì bạn sẽ có: KITAR = GUITAR. Đó là những dữ kiện lịch sử được lưu truyền cho đến nay.

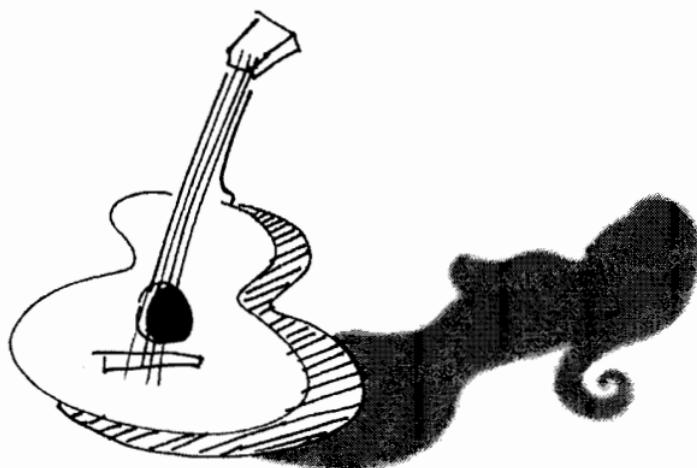
Nhưng huyền thoại sau đây mới thật là Đẹp và nên thơ hơn :

Chàng Apollo thấy cậu bé Cupid, con trai của Thần Vệ Nữ, nó là một cậu bé lúu cá và lém lỉnh thì mới rầy la nó, “ Chú mầy còn quá là trẻ để chơi Cung và Tên như vậy ”. Cậu bé Cupid rất bất mãn lời nói nầy của Apollo. Để trả đũa lại, Cupid mới bắn một mũi tên vào trái tim của Apollo, và ngay sau đó, chàng Apollo của ta cảm thấy một ngọn lửa tình bốc cháy dành cho Daphne, một tuyệt thế giai nhân vừa mới xuất hiện ngang qua đó, Cupid liền bắn tiếp mũi tên kế vào ngay tim của nàng Daphne để nhuốm lên một ngọn lửa hận tình.

Apollo vội chạy theo nàng và cuối cùng nàng bị rơi vào vòng tay của chàng Apollo, nàng Daphne van xin cha nàng cứu giúp, ông ta là một vị Thần nên ông dùng phép hoá nàng thành một cái cây Nguyệt Quế mà người Hy Lạp gọi là Daphne.

Apollo vì thương nhớ Daphne nên làm cây đàn đầu tiên bằng thân cây Nguyệt Quế này, và với lá cây, chàng làm vòng hoa đội đầu để khen thưởng cho các nhà Đại Thi Hào hoặc các Nghệ Sĩ. Cây Guitar còn giữ lại cái đặc tính mỹ miều của giai nhân trong huyền thoại với những đường cong tuyệt mỹ của thân đàn và thêm nữa với khuynh hướng thiên về sự biến đổi kỳ lạ không thể đoán trước được.

Trích từ quyển : guidance for the beginner by Andrés Segovia & George Mendoza



Hãy ôm Nàng “Cithar Guitar” yêu kiều

Đầu tiên, tư thế ngồi ôm đàn mà hầu như ai cũng coi thường vấn đề này, thậm chí còn tự hào là ngồi sao cũng đàn được, ngay cả nầm cũng đàn được. Đó là lỗi suy nghĩ thiển cận, cần phải xét lại.

Tư thế ngồi thực sự rất quan trọng trong việc đánh đàn và nhất là đàn một tác phẩm cổ điển, cần phải có sự vững chắc để hai tay dễ dàng hoạt động và xử lý tác phẩm một cách trọn vẹn hơn.

“Hãy ôm nàng vào lòng và hãy để từng âm vang trong nàng xuyên thấu vào tim mình, hòa nhập vào từng nhịp đập của chính con tim tạo thành một âm vang bất tử, vang động khắp thế gian.”

Cách ngồi:

Ngồi trên ghế không tay gáy, sao cho hai chân có thể chạm mặt đất, nên ngồi ở một góc phải của ghế, tránh đứng để cho đùi trên của chân bị cấn vào thành ghế, gây nên sự tê cứng ảnh hưởng đến việc đánh đàn, chân phải để qua một bên hông mặt của ghế, chân trái đặt trên một ghế nhỏ vừa đủ độ cao sao cho tay trái dễ hoạt động trong các thế bấm khó, nên ngồi giữ lưng cho thẳng để tránh tình trạng sanh bệnh về sau và có thể ngồi đàn được lâu hơn, mặt đàn nên để hơi nghiêng vào trong tức hơi ngửa ra để dễ thấy các ngón đàn và âm thanh sẽ được phát ra trọn vẹn hơn là nghiêng mặt đàn xuống. Một tư thế ngồi nghiêm chỉnh rất ảnh hưởng đến sự luyện tập và tư cách khi

ngồi đàn ngoài sân khấu, dẫn đến cho khán giả một cái nhìn tôn trọng hơn.

“Hãy ngồi và ôm nàng thật chặt vào để hơi ấm của mình và nàng hòa lẫn vào nhau tạo nên một hương thơm ngọt ngào lan rộng khắp mọi nơi.”

Dây Đàn: theo tiêu chuẩn thì đàn guitar thường là 6 dây (tương ứng cho 6 giác quan), nhưng đôi khi có một số nhạc sĩ chế riêng cho mình là 8 hay 10 dây. Dây đàn được đếm từ dưới lên 1 đến 6 với tiêu chuẩn âm vực là: MI_SI_SOL_RE_LA_MI. Sự lên dây đàn cho chính xác đối với đàn guitar quả thật không phải dễ, cần phải chú tâm thật kỹ vào từng âm được phát ra và so với nhau sao cho ngang bằng không cao cũng không thấp hơn đối với hai nốt trùng âm nhau.

Cách lên dây đàn:

Trước tiên, phải cần có một nốt được gọi là LA mẫu, có thể lấy từ Piano hoặc một cái kèn La mẫu (LA Diapason) , đánh hoặc thổi lên rồi bấm vào ngăn thứ 5 dây số 1 để lấy nốt La chuẩn , như vậy ta đã có một dây chuẩn xác là MI buông, kế tiếp, bấm vào ngăn 5 dây 2 so với dây 1 buông (không bấm) tức nốt MI sao cho 2 nốt thật cân bằng nhau, tiếp theo, bấm vào ngăn 4 dây 3 so với dây 2 buông tức nốt SI, tiếp bấm ngăn 5 dây 4 so với dây 3 tức nốt SOL, tiếp tục, bấm ngăn 5 dây 5 so với dây 4 tức nốt RE, sau cùng, bấm ngăn 5 dây 6 so với dây 5 tức nốt LA và dây cuối sẽ là nốt MI. Như vậy, ta đã lên đủ

6 đây theo đúng tiêu chuẩn đã quy định. Đây giờ xin mời các bạn bước vào phần luyện tập cơ bản dành riêng cho đàn Guitar.

NGHỆ THUẬT XỬ DỤNG 2 BÀN TAY (Phải - Trái)

Bàn tay phải: một tiếng đàn hay, một âm sắc đẹp...phải nói phần lớn là do sự khéo léo của bàn tay phải.

Ký hiệu các ngón: I = ngón trỏ, M = ngón giữa, A = ngón áp út, P = Ngón cái.

Điều trước tiên là cần phải lưu ý về các ngón tay. Các ngón tay tương đối đều đặn, không dài quá cũng không ngắn quá, không yếu quá, không cứng quá..., thật tốt đẹp khi có được các ngón tay như thế, nếu như các bạn có ngón I ngắn quá, ngón M dài quá, hoặc ngón A yếu quá, ngắn quá.., thế là khổ rồi cần phải khổ luyện nhiều hơn các bạn có các ngón tay đều đặn.và hội đủ điều kiện hơn.

Móng tay, cũng là một vấn đề rất quan trọng ảnh hưởng đến việc tập đàn rất nhiều, nếu có được một bộ móng tương đối cứng, dẻo dai, không m López méo...thế là tốt, nếu không thì khổ tiếp, phải tìm cách chữa sao cho nó trở nên cứng chắc tốt cho sự tập đàn. Móng phải để không dài quá cũng không nên ngắn quá, để móng cũng là một nghệ thuật cần phải xử dụng trí tuệ để suy xét dạng móng thích hợp sao cho âm sắc phát ra được trong sáng, đẹp, không vướng víu và cần phải dũa cho thật nhẵn láng để tránh tạo nên những tạp âm lẹt sét khó nghe.Thông thường, các móng được để ở dạng cong, nhưng cũng

có một vài nhạc sĩ để móng ở dạng ngang, vuông, nghiêng xéo.. do vây, tuỳ theo dạng tay, ngón tay, móng tay, phải để sao cho thích hợp với chính mình.

Điều đặc biệt cần ghi nhớ:

VẠN PHÁP ĐỀU DO DUYÊN SANH

Có nghĩa là mọi vật, mọi vấn đề...tất cả đều phải có duyên trợ giúp mới phát khởi được, không có một cái gì tự nhiên mà trở thành được, do đó các bạn cần phải nắm bắt và hiểu thật rõ vấn đề này, đây là một vấn đề rất phức tạp cần phải nghiên cứu, học hỏi rất nhiều ở các bậc cao nhân , tiền bối.

“Thiên tài là kết quả thành tựu của cả hai thời Quá khứ + Hiện tại & yếu tố Vật chất + Tâm linh hội đủ.”

Thí dụ:

1. Muốn đàn một bài nhạc, điều kiện tất yếu cần phải có: một cây đàn + một người biết đàn...nhưng nếu đàn không dây hoặc dây bị đứt, vậy thì coi như hỏng bởi không đủ duyên hội tụ (dây đàn) thì dù bạn tài đến đâu cũng chịu thôi, không thể đàn được.

2. Muốn có một cây đàn tốt cần phải hội đủ một số điều kiện tối thiểu như: gỗ tốt + keo tốt + những phụ tùng cần thiết tối thiểu để thành tựu một cây đàn + người thợ làm đàn + sự hiểu biết tương đối để có thể tạo nên cây đàn tốt + đồ nghề tốt + ý thật sự muốn làm một

cây đàn tốt..nếu thiếu các điều kiện tối thiểu trên thì khó có thể có được một cây đàn tốt được.

3. Để trở thành một Guitarist giỏi, một số duyên cần phải hội đủ như: một sức khoẻ tốt (không bị tật nguyền, nhất là về hệ thần kinh, cẳng bàn tay không dị tật khiếm khuyết) , + bàn tay và các ngón tay tốt (mềm mại, đều đặn) + móng tay tốt, khó gãy + hiểu biết nhiều về âm nhạc + nắm rõ kỹ thuật đàn căn bản + siêng năng luyện tập + nghe nhiều, học rộng + trí tuệ phân tích...nếu thiếu các duyên trên thì khó có trở thành một Guitarist giỏi được, cần phải bổ túc cho đầy đủ.

*“Hỡi nàng Cithar yêu dấu ơi, kiếp này không toại ta dành hẹn
lại kiếp sau”*

4. Một âm thanh đẹp : đàn tốt + dây tốt + bàn tay, ngón tay, móng tay tốt + sự hiểu biết về cách tạo âm sắc + khéo dụng ngón + khéo dụng tâm...

5. Một âm thanh được phát ra : điều kiện tối thiểu cần phải có là: sự xúc chạm giữa 2 vật chất + khoảng không...

6. Một cử động của ngón tay : điều kiện cần phải hội tụ là: ngón tay (bàn tay, cánh tay, thân..) + ý muốn cử động + khoảng không + chất gió để tạo cho ngón tay di chuyển + sự di động của ngón tay...

7. Một con người xuất hiện trên thế gian : điều kiện tối thiểu cần phải có là: minh châu (trứng) + tinh trùng + tâm (tâm tục sinh).

Qua 7 thí dụ trên hy vọng các bạn cũng tạm hiểu một phần nào về hệ thống Duyên Hệ Duyên Sinh . Nếu thật sự muốn nghiên cứu thêm thì đề nghị vào trang website :

Main site: <http://www.budsas.org>

Mirror site 1: <http://zencomp.com/greatwisdom>

Mirror site 2: <http://buddhanet.net/budsas>

KỸ THUẬT BÀN TAY PHẢI

Riêng về kỹ thuật của bàn tay phải trong đàn guitar, có một số kỹ thuật cơ bản cần phải hiểu thật rõ ràng, chi tiết, nếu không thì khó mà thực hiện được một tác phẩm cho trọn vẹn được.

“ bàn tay phải là cái mà có thể lột hết tất cả những gì mà nàng Cithar Guitar có được.. ”

Có 2 kỹ thuật cơ bản là: Móc dây (tirando, free stroke) và Ép dây (apoyando, rest stroke). Ngoài 2 kỹ thuật chính trên còn có một số kỹ thuật khác như : Tremolo, Rasgueado, Arpège, Stacato, Pizzicato....sẽ được bàn sau. Bây giờ chúng ta bắt đầu nói đến 2 kỹ thuật cơ bản trên.

MÓC DÂY (tirando, free stroke)

Trước khi bước vào luyện tập phương pháp Móc dây, các bạn hãy chuẩn bị tư thế ngồi cho ngay ngắn, cánh tay phải gác nhẹ trên cạnh ngoài của thùng đàn, bàn tay buông lỏng rủ xuống thật thoải mái sao cho các ngón di chuyển dễ dàng trên các dây đàn.

Phân tích chi pháp:

Về lối đánh móc dây này khi được phân tích ra thì ta sẽ có được 5 chi như sau:

1. Chuẩn bị ngón đòn: tức để ngón nào mà mình muốn đòn ở tư thế cong tròn 3 đốt, gần và trực diện với dây mà mình sắp đòn.
2. Ha ngón xuống: cho ngón hạ xuống để đầu thịt nơi gần móng nhất chạm vào dây.
3. Chạm móng vào dây: lướt ngón nhẹ qua cho móng được chạm vào dây một cách chắc chắn.
4. Kéo dây: Ở giai đoạn này ta bắt đầu dùng một số lực cần thiết để kéo dây lên. (âm mạnh hay nhẹ tùy thuộc ở giai đoạn này).
5. Co ngón vào: sau khi kéo dây lên, ta bắt đầu cho ngón tay co lại vuột ra khỏi dây để tạo ra âm thanh.

Như vậy, ta đã thực hiện xong một động tác Móc dây. Cứ như vậy hết ngón này đến ngón khác thực hiện tuần tự chậm rải cho đến khi nàng Cithar Guitar chịu thuần thục mới thôi.

NỘI CÔNG TÂM PHÁP

Áp dụng Tâm pháp vào phương cách móc dây trên để tạo cho các ngón đàn có một sức mạnh và một âm lực thâm sâu, được gọi là Nội công Tâm pháp.

Phương pháp thực hành NCTP:

* Ngồi ngay ngắn thoải mái, khung cảnh yên tĩnh.

✿ Khởi Tâm: nếu bạn muốn bắt đầu bằng ngón I, thì hãy đọc trong tâm là: **I Chuẩn**, sau khi đọc xong thì để ngón I vào tư thế chuẩn bị, tiếp đến là đọc trong tâm **Hạ Ngón**, rồi cho ngón hạ xuống để đầu thịt chạm vào dây, tiếp đến là đọc trong tâm **Chạm Móng**, thực hiện cho móng chạm vào dây, tiếp đến là đọc trong tâm **Kéo Dây**, cho ngón kéo dây lên, và cuối cùng là đọc trong tâm **Co Ngón**, ta cho ngón co lại. Cứ như vậy tiếp tục đến ngón M, A. Thông thường nên bắt đầu từ dây số 1 rồi tuần tự đi lên dây 2, 3, 4, 5, 6 rồi đi xuống lại đến dây 1. Riêng ngón P, thì bắt đầu từ dây số 6 đi lần xuống dây 1, về chi pháp thì cũng giống như trên nhưng chỉ khác ở chi cuối là thay vì co ngón thì ta cho móng vuột ra khỏi dây và đưa ngón ra ngoài.(Đừng quên luyện ngón P nhe')

Điều Quan Trọng:

Trong khi thực hiện từng chi như vậy, nên làm thật chậm rãi, rõ ràng, Tâm luôn **BIẾT RÕ** ghi nhận từng hành động một, và

trong khi làm như vậy nếu Tâm bị phóng đi chỗ khác, tức không còn quan sát chú tâm vào việc chính đang làm, thì ta cần phải Biết Rõ ngay và Đọc trong Tâm là Phóng Tâm, phóng tâm.... vài ba lần cho đến khi sự phóng tâm đó biến mất rồi trở về vấn đề chính lại. Hoặc nếu nó suy nghĩ chuyện khác thì phải Biết Rõ và đọc trong tâm Suy nghĩ, suy nghĩ.... cho đến khi nó biến mất, rồi trở lại vấn đề chính. Lại nữa, nếu trong khi đang đàm, bỗng nhiên muốn ngưng không đàm nữa, thì hãy đọc ngay trong tâm muốn ngưng, muốn ngưng...cho đến khi nó biến mất, rồi tập tiếp. Cứ như vậy, nếu có bất cứ vấn đề nào khác ngoài ra, chẳng hạn như bị ngứa, bị buồn ngủ, muốn thay đổi tư thế... thì hãy đọc ngay trong tâm cái vấn đề đang xảy ra cho đến khi nó biến mất, rồi trở lại đề mục chính. Tập như vậy ít nhất $\frac{1}{2}$ giờ cho đến 1 giờ mỗi ngày, buổi sáng sớm là tốt nhất, bảo đảm rằng một ngày nào đó bạn sẽ có được một ngón đàm thâm sâu, tuyệt diệu, kỹ thuật điêu luyện, trí tuệ cao thâm và ít nhất là bạn sẽ làm chủ được tất cả mọi hành động và tư tưởng của chính mình.

"Hãy sống với chính mình từng giây từng phút, như thể mỗi thật sự là sống trong hiện tại, và chỉ có sống trong hiện tại mới thực sự là hạnh phúc tối thượng."

ÉP DÂY (apoyando, rest stroke):

Phân tích chi pháp: có 5 chi để thực hiện một lối đánh ép dây như sau:

1. Chuẩn bị ngón đàn.
2. Hạ ngón xuống.
3. Chạm móng vào dây.
4. Ép dây vào trong
5. Vuột móng qua dây và tựa ngón vào dây kế.

Như ta thấy, 3 chi đầu giống như lối đàn Mộc dây, nhưng khác ở 2 chi cuối là sau khi chạm móng vào dây ta bắt đầu dụng lực ép dây hơi xéo xuống, rồi sau đó cho móng vuột qua khỏi dây và tựa ngón vào dây trên. Như vậy là tròn đủ phương cách Ép Dây. Lối đàn này thường được áp dụng vào việc chạy scale hoặc nhấn làm cho nốt bậc nốt.. Nên áp dụng lối đánh này vào NCTP.

* **Sự lợi ích của lối thực tập NCTP này sẽ giúp cho bạn có được 8 lợi ích sau:**

1. Sự chuẩn xác của các ngón.
2. Có sức mạnh dẻo dai.
3. Điều khiển được cường độ và tốc độ của ngón.
4. Làm rời các ngón
5. Các ngón mềm mại, nhu nhuyễn dễ xử dụng.
6. Thấy được các điểm sai, điểm yếu của chính mình.

7. Tâm được bình tĩnh không bị run sợ khi đàn trước mặt nhiều người.

8. Đạt được trí tuệ phân tích và xử lý tác phẩm.

Hai lối đàn cơ bản đã được phân tích tỉ mỉ và đó cũng là chìa khoá để các bạn có thể từ đó bước sâu vào vườn hoa âm nhạc với muôn vàn hương thơm bát ngát cùng nàng Cithar Guitar tạo nên những khúc nhạc thần tiên thoát làm mê say những tâm hồn âm nhạc.

LĨÊN ÂM (Legato) :

Những âm thanh được thực hiện liên tục không tắt nghẽn, thì được gọi là Liên âm.

Lối đánh này có thể áp dụng cho cả hai lối đánh Móc dây hay Ép dây.

Áp dụng từng cặp ngón : im, mi, am, ma, ai, ia và 3 ngón : ima, iam, mia, mai, ami, aim: với móc hay ép vào các dây buông (không bấm) từ dây 1 lên dần đến dây 6 rồi trở xuống lại dây 1.

Một âm đầu tiên phát ra âm kế tiếp được đánh ra sao không làm cho âm trước bị tắt lại. Khi thực hiện điều này cần phải chú ý quan sát từng hành động của mỗi ngón một. Khi một âm được đàn lên, thì đó sợi dây đàn đang ở trạng thái rung chuyển mạnh, nếu không khéo bạn sẽ để ngón tay bạn chân đứng lại sự rung chuyển làm hư đi lối đánh này, vì vậy cần phải chậm rãi thực tập kỹ lưỡng từng âm một sao cho các nốt được vang liên tục đồng đều , rõ mạnh và đẹp.

Chú ý:

Đừng để ngón mà bạn sắp đàn ở vị trí quá xa dây đàn, vì nếu như vậy sẽ làm mất độ chính xác, tạo nên tạp âm và sẽ khó đàn nhanh được. Ngón càng gần kề dây càng tốt.

"Hãy luôn gần kề nàng Cithar, và hãy để cho nàng cất lên những âm vang liên tục thánh thoát"

Nên tập với máy đánh nhịp (metronome) ở tốc độ thật chậm như sau:

Mỗi nốt vào 1 phách: Để máy ở số khoảng 60 hay 70, đàn mỗi nốt sao cho trùng với từng tiếng gõ của máy, nên nhớ đàn mạnh, đều âm lượng và không bị ngắt tiếng. Đặt Tâm ở đầu ngón, bởi nơi đó là chỗ tiếp xúc với dây đàn, và cũng là nơi tạo ra những cảm xúc trong khi đàn.

Hai nốt vào 1 phách: cũng với nhịp độ trên, bạn đàn 2 ngón (im..) vào một phách, ngón nào đánh đầu thì phải nhấn mạnh ngón đó, thí dụ như : im; ngón i phải được nhấn mạnh và trùng vào tiếng gõ máy còn ngón m thì chỉ đàn nhẹ thôi.

Ba nốt vào 1 phách: với ngón đầu nhấn nốt, 2 ngón sau đàn nhẹ lại, như vậy ta sẽ có sự thay đổi về ngón nhấn khác nhau. Thí dụ như : lấy "im" làm chuẩn, đàn với 3 nốt ta sẽ có i mạnh, m và i sau nhẹ ; nhưng đàn lần thứ 2 thì ta sẽ có m mạnh , còn i,m nhẹ. Như vậy ta sẽ có được 2 ngón nhấn nốt khác nhau.

Cũng vậy, với 4 hay 5 nốt, đều phải lấy nốt đầu mạnh hơn các nốt sau.

Điều cần chú ý là: khi đàn tốc độ càng nhanh thì cường độ càng giảm dần. Nốt nhấn không cần thiết phải thực hiện nữa, nếu không khéo thì các ngón sẽ dễ bị rơi vào tình trạng gồng cứng, do đó, khi đàn nhanh cần phải thật khéo, nhẹ nhàng tự nhiên, có như vậy tiếng đàn khi thoát ra mới đẹp, ngọt và thanh thoát.

“Hãy để cho nàng cất cao tiếng hát tự nhiên bay xa nhẹ nhàng và xuyên thấu vào tâm cung mọi người”

NGẮT TIẾNG (Staccato):

Khi một âm vừa phát ra và bị chặn tắt nghẽn lại thì được gọi là Ngắt tiếng.

Với một ngón khởi đầu tạo nên 1 âm vang, liền sau đó dùng ngón kế nhanh nhẹn cho chạm đầu thịt vào dây chặn đứng âm thanh vừa mới phát ra rồi lướt nhẹ qua móng tạo nên một âm mới, cứ như vậy tiếp tục hết ngón này đến ngón khác, ta sẽ có được một chuỗi nốt Staccato. Riêng ngón P thì phải tự nó làm việc này.

Chú ý: nên dùng đầu thịt ngón bên cạnh trái để làm hiệu quả lối đánh Staccato này, vì nó dễ lướt ngón qua móng để nhẹ nhàng tạo được âm kế tiếp hơn là giữa ngón. Với Staccato bằng tay phải thì hiệu quả ngắt âm sẽ nhẹ dịu hơn là sử dụng bằng tay trái.

“Hãy chặn đứng nàng lại, khi nàng thốt lên những lời thiếu yêu đương”

REO DÂY (Tremolo):

Bằng cách lặp đi lặp lại trên một nốt, nhanh nhẹ, réo rất, trong sáng hay du dương, được gọi là Reo dây.

Thông thường, lối đánh này thường được sử dụng qua lối đánh Móc dây. Để tạo một sự reo dòn, móng tay cần phải được sử dụng trực tiếp trên dây, nhưng đôi khi, vì muốn tạo cho tiếng reo được ấm lại và truyền cảm hơn, cần phải dùng đầu thịt của cạnh trái ngón tay lướt nhẹ qua dây để tạo hiệu quả này.

Một bàn tay mềm mại cùng với các ngón tưng đồi đều đặn nhau (không dài quá cũng không ngắn quá) phối hợp với các móng chắc và dẻo dai, là một bàn tay lý tưởng cho lối đàn Tremolo này.

Cách thực hành:

Thường thì lối đàn này được sử dụng với 3 ngón “A,M,I” phối hợp với “P”, nhưng đôi khi cũng được sử dụng với 2 ngón “mi” hoặc “im”.

Các bộ ngón được áp dụng cho lối đàn này như sau:

PAMI, PAMIM, PIAMI, (P)AMIAMI: p đàn cùng lúc với a đầu tiên.

Bốn dạng ngón trên luôn thường được áp dụng cho Tremolo, nhưng đôi khi có một số dạng đặc biệt khác cũng được dùng vào lối đàn này như:

PAMIMI, PAIMIM, PIM, PMI, và đặc biệt hơn nữa là chỉ sử dụng một ngón để tạo kỹ thuật này như: I, M hoặc P, rất đơn giản là

chỉ dùng 1 ngón bật lên và xuống ở một tốc độ nhanh cùng với 1 hay nhiều dây, như vậy là bạn đã tạo được kỹ thuật Tremolo với dạng 1 ngón.

Khi thực tập kỹ thuật Tremolo, bạn cần phải dụng tới máy đánh nhịp (metronome) với tốc độ chậm lúc ban đầu rồi tăng nhanh dần cho đến mức tối đa mà không lầm lỗi, nên áp dụng ở lối Móc Dây với dạng Legato như đã trình bày ở phần trên, nhưng đôi khi cũng cần phải dụng tới lối đánh Staccato cho thêm phần hấp dẫn, dịu dàng và truyền cảm.

Thực tập nhấn nốt lấy AMI làm chuẩn, khi bạn thấy một chữ được viết với chữ IN HOA, thì đó là ngón cần phải nhấn mạnh hơn các ngón khác.

Ami, aMi, amI; Mia, mIa, miA; Ima, iMa, imA; đàn chậm rải, nhấn nốt rõ ràng, từ từ tăng nhanh. Khi đàn thực sự Tremolo thì nên buông lỏng tự nhiên, đàn nhẹ nhàng thoái mái, không cần phải lo nghĩ về việc nhấn hay không nhấn, mà chủ yếu là để ý xem các nốt có nhanh đều và rõ ràng không. Nên tập nhấn nốt ít nhất 10 phút với mỗi dạng ngón, chỉ một thời gian ngắn thôi bạn sẽ có được một ngón đàn réo rất tuyệt vời làm mê hồn người nghe.

HỢP ÂM RỜI (Arpège):

Khi một hợp âm được đàn rời ra từng nốt một thì được gọi là Arpège.

Thông thường, Arpège luôn được dùng với lối đánh Móc Dây, nhưng đôi khi có những tác phẩm có phần giai điệu(melody) rõ rệt, vì vậy Ép Dây có thể được sử dụng để xử lý các giai điệu đó. Khi thực tập lối đánh này, điều cần thiết là phải đàn : Chậm-Mạnh-Rõ-Đều , các ngón tay luôn kề cận dây đàn ở tư thế sẵn sàng chiến đấu. Tốt nhất là nên dùng Metronome, để dễ dàng kiểm soát được tốc độ. Nên ghi nhận rằng khi tăng tốc độ nhanh thường thì cường độ bị giảm xuống, vì vậy, khi tập chậm cần phải đàn càng mạnh càng tốt, để khi đàn nhanh mặc dù tay ở trạng thái tự nhiên nhưng âm lượng vẫn tốt, rõ ràng, nội công thâm hậu.

HỢP ÂM RẢI (Rasgueado): là một lối đánh thường được sử dụng trong âm nhạc dân gian Tây Ban Nha “ Flamenco ”, đôi khi cũng được tìm thấy trong vài tác phẩm cổ điển thuộc thời cận đại hoặc hiện đại, tiêu biểu là các tác phẩm của đại sáng tác gia: Joaquin Rodrigo, Mario Castelnuovo Tedesco.....

Có 4 dạng Ras tiêu biểu cho lối đàn này là:

- a- Rasgueado: tuần tự búng các ngón PD(ngón út), A, M, I từ trên xuống ở tốc độ nhanh nhất và chỉ một lần rồi thôi.

- b- Rasgueado Arpège: cũng như trên nhưng phải được thực hiện liên tục búng xuống lập đi lập lại nhiều lần tùy theo và phải thật đều, rõ, nhanh.
- c- Rasgueado Tremolo: sau khi các ngón được búng xuống xong, liền khi đó các ngón tuẫn tự PD,A,M,I kéo ngược ra phía sau từ dưới lên giống như ta xoay cổ tay vòng tròn tạo ra lối đánh này.
- d- Rasgueado với 1 ngón I hoặc M: tuẫn tự bún xuống và bậc lên một hay nhiều lần, bạn sẽ có lối Ras một ngón này.

Tập rasgueado cũng như những lối tập khác, trước tiên là phải Chậm-Mạnh-Rõ rồi từ từ tăng nhanh cho đến khi có thể.

ĐỤC TIẾNG (Pizzicato): một âm thanh được phát ra nhưng không trọn vẹn, bị tắc nghẽn, bị đục tiếng, không vang động..được gọi là Pizzicato.

Muốn tạo nên âm sắc nẩy ta chỉ cần dùng cạnh phải của bàn tay phải chặn đè ngay trên con ngựa đàn nơi mà những sợi dây đàn được gác qua và dùng ngón P hoặc I,M, để đàn sao cho tiếng đàn khi phát ra trở nên đục mờ, không bình thường , nhưng không quá tắt nghẽn : đục mờ nhưng đẹp, tạo nên một sắc thái đặc biệt tô điểm cho bài nhạc thêm phần hấp dẫn.

“Giờ đây, hãy nhường nàng Cithar Guitar cho bàn tay trái, để nó cùng đùa đắt nàng vào thế giới âm thanh kỳ ảo với muôn màu muôn sắc nhộm đầy tính thần tiên.”

KỸ THUẬT BÀN TAY TRÁI

Với một Mẹ (p) và 4 con (1,2,3,4) tương trưng cho 5 ngón của bàn tay trái. Các bạn hãy nói với bà mẹ rằng: “hãy để cho chúng muốn làm gì thì làm, đừng ló đầu lên trông chừng chúng mãi như thế.”

Thường thì đối với các bạn mới bước vào tập Guitar cổ điển, ngón P thường hay ló lên để tìm kiếm các con của nó, để tránh tình trạng đó, bạn hãy thực tập bài tập như sau:

Để các ngón : 1-2-3-4 ở tư thế cong 3 đốt ngón, các đầu ngón chạm ngay trên cùng một dây, lấy dây thứ 1 khởi đầu, mỗi ngón ở mỗi ngăn đàn, từ ngăn thứ 1 đến ngăn thứ 4, ngón cái để phía sau cần đàn, chậm rải bấm mạnh ngón 1 vào ngăn đàn thứ 1 rồi buông nhẹ ra, kế tiếp bấm ngón 2 vào ngăn thứ 2 rồi buông nhẹ ra, rồi tiếp đến ngón 3, ngón 4, sau khi xong 4 ngón, đổi lên dây số 2, cứ như vậy tiến dần lên dây 6 rồi dời ngón 1 lên ngăn đàn thứ 2, dây 6, bấm với 4 ngón rồi dời xuống dây số 5,4,3,2,1....Nên tập thật chậm, bấm thật mạnh và chắc vào, đừng để đốt đầu của ngón bị bậc gãy ra.

Phân tích chi pháp:

Với cách bấm tay trái vào dây, 4 chi được phân ra như sau:

1. Chuẩn bị: để ngón muốn bấm gần kề dây muốn đàn.
2. Hạ ngón: cho ngón hạ xuống để đầu ngón chạm vào dây.
3. Bấm vào: thực hiện bấm mạnh ngón vào.
4. Buông ngón: dở ngón ra khỏi dây.

Nên áp dụng Nội công Tâm Pháp đã được trình bày ở phần tay phải vào chiêu thức này, ít nhất $\frac{1}{2}$ giờ mỗi ngày, sau một thời gian ngắn, chắc chắn bạn sẽ có một ngón bấm vững chắc, mạnh mẽ đủ để hỗ trợ cho tay phải tạo nên những âm sắc tuyệt vời.

Về kỹ thuật cơ bản dành riêng cho tay trái có 2 loại cần phải thực tập mỗi ngày để có nâng cao sức mạnh và sự khéo léo cho các ngón cùng rất nhiều lợi ích trong nghệ thuật đánh đàn guitar. Coulé (nối tiếng) và Vibration (rung tiếng) là 2 trong các kỹ thuật quan trọng của tay trái.

COULÉ (Slur, nối tiếng): một âm được tạo ra, một âm khác kế tiếp phát sanh do nhờ vào âm trước nó một hay nhiều âm liên tục không gián đoạn, do các ngón tay trái tự nó thực hiện, được gọi là Coulé. Ký hiệu là một đường vòng cung nối từ nốt này sang nốt khác.

Có 3 dạng Coulé cơ bản như sau:

1. Coulé thuận gõ: đàn nốt đầu rồi từ đó gõ mạnh ngón khác vào theo chiều thuận của ngón tạo nên một âm kế khác. Thực tập lối đánh này với các ngón như sau cùng trên 1 dây, từ dây 1 bắt đầu ở ngăn đàn thứ 1, sau khi thực hiện xong 1 bộ ngón bạn cho ngón 1 dời lên ngăn đàn thứ 2 rồi tiếp tục coulé... cứ như vậy di chuyển lên cho đến khi nào không thể tiếp tục nữa rồi đổi sang dây số 2...

1-2,1-3,1-4. / 1-2,2-3,3-4,3-4,3-4.

2. Coulé nghịch kéo: đàn nốt đầu rồi dùng ngón của tay trái kéo
bật dây tạo ra âm kế khác.

4-3, 4-2, 4-1, / 4-3,3-2,2-1, / 4-3,4-3,4-3,3-2,2-1.(dây 1 ngăn 12, lùi
dần 11,10,9,8,.....4, chuyển lên dây 2 ngăn 4.....12.....)

Có 2 lối đánh trong kỹ thuật này: coulé móc dây - coulé ép dây.

Coulé móc dây có 4 chi:

- a. chuẩn bị ngón
- b. bấm ngón vào
- c. kéo dây xuống
- d. vuột co ngón lại.

Coulé ép dây có 4 chi:

- a. chuẩn bị ngón
- b. bấm ngón vào
- c. kéo dây xuống
- d. vuột ngón qua dây và tựa
vào dây kế dưới.

3. Coulé phối: thực hiện 2 lối coulé trên chung lại được gọi là
Coulé phối.

121,131,141./ 212,232,242./ 323,313,343./ 434,424,414./
131,242./ 121,232,343,343,343./

Với lối đánh này, khi bạn thực hiện nhanh và nhiều lần thì bạn
có được cú đánh Trill dài.

Thông thường tạo âm với ngón tay phải trước rồi mới từ đó áp
dụng coulé vào, nhưng đôi khi có một số tác phẩm chỉ dùng các ngón
tay trái vừa tạo âm vừa coulé, vì vậy các bạn cần phải tập thêm lối
này cho tròn đú.

Chú ý: khi thực hiện Coulé các bạn cần phải để ý đến phần thịt chai ở đầu ngón, đừng để quá chai cứng hoặc hùng ngang xuống, các đầu ngón cần phải giữa cho mỏng bớt và trơn láng, có như vậy mới dễ thực hiện coulé và tạo được âm sắc hay, đẹp.

VIBRATION (rung tiếng): dùng đầu ngón tay trái nghiến vào dây và lắc qua lại nhanh chậm tùy theo, bạn sẽ tạo được kết quả là Vibration.

Cách thực hiện :

Bấm ngón vào 1 nốt nào đó rồi đàn lên, sau đó dồn sức vào đầu ngón nghiến chặt lần vào dây và lắc qua lại nhiều lần, mỗi lần lắc như vậy nên siết ngón chặt vào, nếu lắc nhanh ta sẽ có hiệu quả là âm rung nhanh, nếu chậm thì âm rung sẽ chậm. Lúc đầu nên tập chậm rãi cho có hiệu quả rồi sau mới tăng nhanh. Đối với đàn Guitar, vibration có hiệu quả chỉ từ ngăn thứ 5 trở lên, từ ngăn 4 trở lại thì ảnh hưởng của vibration rất yếu, thậm chí không có, vì vậy, khi vibration ở khu vực này thì phải sử dụng lối đánh đẩy dây lên và kéo dây xuống thay vì lắc qua lại, nhưng đừng quá nhiều sẽ bị lệch âm, có như vậy mới tạo được một âm rung đẹp.

“Hãy để cho nàng ngủ, đừng quấy rầy nàng nữa, như vậy cũng vừa phải le và hãy cất nàng thơ yêu kiều vào trong hộp kẽo da nàng sẽ bị trầy sứt đau lòng bạn.”

Cuối lời, xin chúc các bạn yêu chuộng nàng Cithar Guitar luôn có những chuỗi ngày lạc thú thần tiên, an vui hạnh phúc bên cạnh người tình chung thủy.

Indianapolis, October, 11, 2002

Guitarist: Đặng Huy Hoàng

Email address: Dangh2@aol.com

Các bài tập được đề nghị thêm:

- Chạy Scale Đồng chuyển, Dị chuyển (chromatic, diatonic) A.Segovia: Chậm-Mạnh-Đầu-Nhấn phách,(dùng Metronome) rồi từ từ tăng nhanh và nhẹ lại. Áp dụng cả 2 lối Móc dây và Ép dây. Thường thì chạy scale chỉ áp dụng với ép dây thôi, nhưng khi tập nên tập luôn cả móc dây để làm tăng sự chính xác, mạnh và nhạy bén của ngón.

- Quảng 8 đồng chuyển, dị chuyển.....

ETUDE: 20 Etude F.Sor; 12 etude H.V.Lobos.....

- Tập các bộ ngón di chuyển trên từng dây, có nghĩa là đàn từ ngón thứ 1 dây số 1 xong dời ngón xuống ngón thứ 2,3,4,5..cho đến ngón 12 rồi dời lên dây 2, di ngược về ngón 1
với các bộ ngón sau đây:

1234 - 1243 - 1324 - 1342 - 1432 - 1423 / 2134 - 2143 - 2314 - 2341 - 2431 -
2413 / 3124 - 3142 - 3214 - 3241 - 3421 - 3412 / 4321 - 4312 - 4231 - 4213 -
4123 - 4132 .